

การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43

สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร

School Safety Management in Network GROUP 42-43, Nongchok District Office,
Bangkok

ศตวรรษ ถวิลคำ¹ และ ศิริรัตน์ ทองมีศรี²

Sattawat Tawinkam¹ and Sirirat Thongmisee²

สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร^{1,2}

Education Administration, Phranakhon Rajabhat University, Thailand^{1,2}

E-mail: ¹Sattawat.gwat@pnru.ac.th

Retrieved March 31, 2023; Revised April 8, 2023; Accepted April 26, 2023

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน 2) เปรียบเทียบตามขนาดโรงเรียนและรูปแบบศาสนาของโรงเรียน และ 3) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 115 คน และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 5 คน เครื่องมือคือแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 และแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่แบบอิสระ และทดสอบค่าแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดการความปลอดภัย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามรูปแบบศาสนาของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน ดังนี้ 3.1) ด้านอาคารสถานที่ มีการปลูกฝังให้ทุกคนในโรงเรียนมีจิตสำนึกในการดูแลอาคารสถานที่ 3.2) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย มีการประชุมและประสานขอความร่วมมือกับเกษตรกรในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ร่วมกันรวมถึงการตัดแยกขยะอย่างถูกวิธี 3.3) ด้านการให้บริการความปลอดภัย มีการดำเนินกิจกรรมการอบรมลดอุบัติเหตุโดยการแจกหมวกนิรภัยให้นักเรียน 3.4) ด้านหลักสูตรความปลอดภัย ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรด้านความปลอดภัยรอบด้าน 3.5) ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียน ได้จัดทำแนวทางการป้องกันควบคุมโรคติดต่อในโรงเรียน เพื่อให้ครูและนักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ

คำสำคัญ: การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน; ผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43; สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this independent study were to 1) study school safety management, 2) compare school size and school religious patterns, and 3) study school safety management approaches. A sample of 115 people and an interview with executives of 5 people. The tool was a questionnaire. There was a confidence value of 0.95 and an open-ended interview. Statistics used in data analysis were mean, standard deviation, Independent t-test and one-way variance test

The study found that 1) Safety Management: Overall and each aspect were found at high level. 2) Comparison of school safety management. Classified by school size, there was no significant difference at the .05 level, and classified by school's religious pattern were significantly different at the .05 level. 3) Safety management guidelines in schools as follows: 3.1) Premises Everyone in the school has been instilled in the consciousness of taking care of the building. 3.2) Safe environmental management There was a meeting and coordinating with farmers to jointly solve air pollution problems, including proper waste separation. 3.3) Safety services There is a training activity to reduce accidents by distributing helmets to students. 3.4) Safety courses Has conducted a comprehensive safety course 3.5) Safety measures for student health has established guidelines for the prevention and control of communicable diseases in schools for teachers and students to have knowledge and understanding

Keywords: School Safety Management, Administrators of Network Group 42-43, Nong Chok District Office Bangkok

บทนำ

จากสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนทั่วโลกในสังคมยุคปัจจุบัน ได้รับผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิต และความปลอดภัยของเด็ก รวมถึงเยาวชนไทยหลายรูปแบบ ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และทวีความรุนแรงมากขึ้นเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านทัศนคติ และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน มีความนิยมแบบบริโภคนิยมอย่างฟุ่มเฟือยและการประสูติเหตุจากการเดินทางของเด็กและเยาวชน อีกปัญหาหนึ่งที่มีแนวโน้มรุนแรง คือ การแพร่ระบาดของสื่อที่ไม่เหมาะสมหรือสื่อลามกอนาจาร จนทำให้เด็กและเยาวชนไทยซึ่งขาดภูมิคุ้มกันในการบริโภคสื่ออยู่แล้ว มีการลอกเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ

สำหรับประเทศไทยได้มียุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีวัตถุประสงค์หลักในการเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัย จากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติดและภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

นอกจากมีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 นอกจากนี้ยังมีพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 หรือ PDPA ที่เพิ่งบังคับใช้อีกด้วย

ในรอบหลายปีที่ผ่านมาได้มีข่าวเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในโรงเรียน เช่น เด็กหญิงวัย 7 ขวบ เสียชีวิต ขณะนั่งรถตุ๊กมาเพื่อเรียนที่โรงเรียนแต่กลับถูกล้มทิ้งในรถตุ๊กจนเป็นสาเหตุทำให้เสียชีวิต (Thai PBS, 2565) ตำรวจ ก่อเหตุกราดยิงและไล่แทงเด็กและครู ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดหนองบัวลำภู ส่งผลให้เด็กเล็ก เสียชีวิต 24 คน และเมื่อรวมกับผู้เสียชีวิตจากจุดเกิดเหตุอื่น ๆ ทำให้ยอดผู้เสียชีวิตอยู่ที่ 36 คน ไม่รวมตัวผู้ก่อเหตุ ทำให้เหตุการณ์นี้ เป็นโศกนาฏกรรมในภาคอีสานของไทย กลายเป็นหนึ่งในเหตุกราดยิงและโจมตีโรงเรียนครั้งร้ายแรงครั้งหนึ่งของโลก (BBC NEWS ไทย, 2565)

ในส่วนของกรุงเทพมหานครในรอบหลายปีที่ผ่านมาได้มีการเกิดอุบัติเหตุรถชิงวิ่งราวรวมถึงการเสียชีวิตของเด็กก่อนวัยอันควร เช่น นักเรียนหญิงชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย เขตสาทร กรุงเทพมหานคร ตกจากอาคารเรียนสูง 6 ชั้น ลงมาเสียชีวิตจากการสอบถามข้อมูลทั้งจากเพื่อนสนิทและครูอาจารย์ ยืนยันว่าน้องเป็นเด็กกราใจตามวัย (ไทยรัฐออนไลน์, 2565)

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีทั้งหมด 437 โรงเรียนและโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก มีทั้งหมด 37 โรงเรียนซึ่งเป็นสำนักงานเขตที่มีโรงเรียนในสังกัดมากที่สุด โดยมีการจัดแบ่งโรงเรียนต่าง ๆ เป็นกลุ่มเครือข่ายทั้งหมด 8 เครือข่าย ในปัจจุบันเขตหนองจอกก็เริ่มที่จะมีประชากรมาอยู่อาศัยมากขึ้นทำให้มีเด็ก ๆ มาเข้าเรียนในโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมากขึ้น สำหรับการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนต้องสัญจรทางรถยนต์ รถจักรยานยนต์ มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตประจำวันของนักเรียน (นงนุช นิติการ, 2552)

จากที่กล่าวมาข้างต้นโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42 – 43 สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีนักเรียนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีทั้งหมด 9 โรงเรียน ประกอบด้วยกลุ่มเครือข่ายที่ 42 มี 5 โรงเรียน ดังนี้ 1) โรงเรียนวัดพระยาปลา 2) โรงเรียนสุเหร่าใหม่ 3) โรงเรียนสุเหร่าบ้านเกาะ 4) โรงเรียนวัดแสนเกษม 5) โรงเรียนวัดใหม่เจริญราษฎร์ กลุ่มเครือข่ายที่ 43 มี 4 โรงเรียน ดังนี้ 1) โรงเรียนวัดหนองจอก (ภักดีนรเศรษฐ) 2) โรงเรียนสุเหร่าศาลาแดง 3) โรงเรียนนิลราษฎร์อุปถัมภ์ 4) โรงเรียนหลวงแพ่ง (บำรุงรัฐกิจ) ซึ่งอยู่ในช่วงเด็กวัยรุ่นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการจัดการด้านความปลอดภัยในโรงเรียน เพื่อป้องกัน และลดอุบัติเหตุ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและความคิดเห็นในการจัดการความปลอดภัยแก่นักเรียนในโรงเรียน ซึ่งผลการศึกษารื่องดังกล่าวนี้จะเป็นแนวทางในการจัดการความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองจอก และโรงเรียนอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักงานเขตหนองจอก, 2565)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42 - 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียนและรูปแบบศาสนาของโรงเรียน
3. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42 - 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 42 - 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีขนาดโรงเรียนและรูปแบบศาสนาของโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

จากทฤษฎีเกี่ยวกับความปลอดภัยมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนที่หลากหลายนี้นี้ ช่อจิต หรั่งศิริ (2560) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในนักเรียนสายวิชาชีพ โรงเรียนจิตจรดดา ประกอบด้วย 1) บรรยากาศความปลอดภัยในโรงเรียน 2) ความรู้เรื่องความปลอดภัย 3) แรงจูงใจเรื่องความปลอดภัย

อย่างไรก็ตามมีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนจำนวนมาก โดยผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสรุป คือ สุธีรา ใจหวัง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ใน 3 ด้านโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก รองลงมาการจัดการบริการความปลอดภัยในโรงเรียนมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก และการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษามีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) การเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามประเภทการทำงาน พบว่า โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา ครูในโรงเรียนมัธยมที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันจะมีการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการ

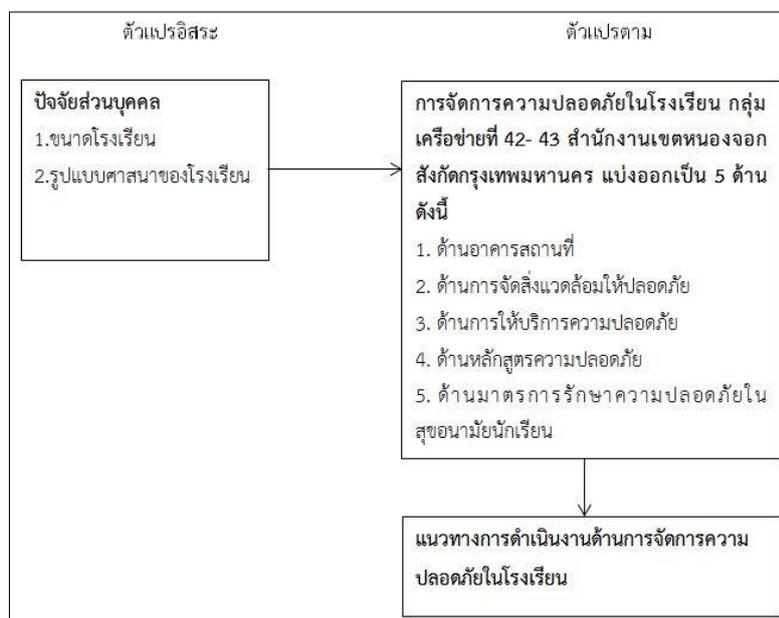
ทำงานน้อยกว่า หรือเท่ากับ 10 ปี จะมีการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนสวัสดิ์ศึกษาสูงกว่าครูในโรงเรียนมัธยมที่มีประสบการณ์มากกว่า 11 ปีขึ้นไป กฤษญา ศรีสุชาติ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้และคู่มือโรงเรียนปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การพัฒนา ตัวบ่งชี้โรงเรียนปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มี 5 องค์ประกอบหลัก และ 46 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) องค์ประกอบหลักด้านการป้องกันภัยด้านสิ่งแวดล้อมมี 11 ตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบหลักด้านการคุ้มครองและช่วยเหลือ มี 16 ตัวบ่งชี้ 3) องค์ประกอบหลักด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง มี 8 ตัวบ่งชี้ 4) องค์ประกอบหลักด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน มี 6 ตัวบ่งชี้ และ 5) องค์ประกอบหลักด้านหลักสูตรความปลอดภัย มี 5 ตัวบ่งชี้ โดยพบว่า องค์ประกอบหลักที่มี คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุด คือ องค์ประกอบหลักด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง

ในส่วนของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนของต่างประเทศ Flaherty (2015) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินความปลอดภัยในโรงเรียนและบทบาทของจิตแพทย์เด็กและนักวิชาชีวะชั้นสูงด้านสุขภาพจิตอื่น ๆ พบว่า ในระยะสามทศวรรษที่ผ่านมา มีผู้กำหนดนโยบาย ครู ผู้ปกครองและนักเรียนแสดงความกังวล เรื่องความปลอดภัยในโรงเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ เนื่องจากมีภัยอันตรายเกิดขึ้นในโรงเรียน โดยเฉพาะการยิงกันที่มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้โรงเรียนต่าง ๆ จึงมีการวางมาตรการ ความปลอดภัยที่เข้มงวดมากขึ้น เพื่อให้โรงเรียนมีความปลอดภัยมากที่สุด นอกจากนี้ Aloloh (2014) ได้ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียนในประเทศซาอุดีอาระเบีย พบว่า กฎระเบียบและระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยยังไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งในเรื่องนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามที่จะวางมาตรฐานความปลอดภัยในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดวิธีการประเมินผลให้มีลักษณะการประเมินระบบองค์รวมซึ่งตัวชี้วัดการประเมินดังกล่าวพัฒนาและพิจารณา ทบทวนโดยผู้เชี่ยวชาญการศึกษา 18 คน และขั้นตอนมาให้ผู้เชี่ยวชาญ 200 คน ซึ่งประกอบด้วย ครู ผู้บริหารโรงเรียนและเจ้าหน้าที่สูงสุดของกระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาจัดอันดับความสำคัญของมาตรการ 79 รายการที่ใช้ในการนี้ จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า มีมิติที่สำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียน 5 ด้าน คือ การบริหารจัดการความปลอดภัยและภาวะผู้นำ การเรียนรู้และการฝึก ด้านความปลอดภัย นโยบายความปลอดภัย กระบวนการและขั้นตอนความปลอดภัย วัฒนธรรมความปลอดภัยของคนในองค์กร และการดำเนินการด้านความปลอดภัย โดยผู้วิจัยพบมิติหรือตัวแปรด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมีความสัมพันธ์กันดังนี้ การจัดการด้านความปลอดภัยและภาวะผู้นำมีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการเรียนรู้และการฝึกด้านความปลอดภัย นโยบายความปลอดภัย กระบวนการและขั้นตอนความปลอดภัย การเรียนรู้และการฝึกด้านความปลอดภัย นโยบายความปลอดภัยและกระบวนการและขั้นตอนความปลอดภัย มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยของคนในองค์กร และวัฒนธรรมความปลอดภัยของคนในองค์กรมีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานด้านความปลอดภัย

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นยืนยันได้ว่า การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นกระบวนการสำคัญในการดำเนินการด้านความปลอดภัยในโรงเรียน เพื่อป้องกัน และลดอุบัติเหตุของนักเรียน จึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องอาศัยกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินงานที่ดี เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้ และเป็นที่มาของการคัดเลือกตัวแปรมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนที่สอดคล้องจากนักวิชาการหลายท่าน โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่ระดับความถี่ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปได้ 5 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ด้านการให้บริการความปลอดภัย ด้านหลักสูตรความปลอดภัย ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน พื้นที่วิจัย คือ การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากร คือ ข้าราชการครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 247 คน จากสถานศึกษา 9 แห่ง (ข้อมูล ณ ปีการศึกษา 2564), รายงานสถิติการศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ซึ่งได้มาโดยการเปรียบเทียบตารางของ Krejcie & Morgan (1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 115 คน และกลุ่มที่ 2 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 5 ท่านเกี่ยวกับแนวทางการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนข้อแนะนำหรือแนวทางในการส่งเสริมการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ชุดได้แก่ ชุดที่ 1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นคำถามส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้กรอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย 3) ด้านการให้บริการความปลอดภัย 4) ด้านหลักสูตรความปลอดภัย 5) ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียน ซึ่งแบบสอบถามในส่วนนี้เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert Scale โดยแบ่งระดับการปฏิบัติออกเป็น 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด และชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ (Open-ended Question) ตรวจสอบเครื่องมือคุณภาพการวิจัยด้วยการหาค่า IOC (Index of item – Objective Congruence) ของข้อคำถามและวัตถุประสงค์อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990: 169, อ้างถึงใน เขษม มหิงสาเดช 2562: 36) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 รวบรวมข้อมูลจากครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 42-43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้วยการส่งแบบสอบถามและประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามแบบสอบถามจากสถานศึกษาต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยกำหนดวัน เวลา ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ได้รับกลับมาจำนวน 115 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วผู้วิจัยจึงนำข้อมูลมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อนำไปประเมินผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการวิเคราะห์ผลต่อไป และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารด้วยตนเองจำนวน 5 ท่านคิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.49) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ด้านการให้บริการความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.54) ด้านหลักสูตรความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.57) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.44) ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.66)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียนและรูปแบบศาสนาของโรงเรียน ดังแสดงตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43

การจัดการความปลอดภัย ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขต หนองจอก สังกัด กรุงเทพมหานคร	ขนาดโรงเรียน							
	โรงเรียนขนาดเล็ก (ไม่เกิน 400 คน)		โรงเรียนขนาด กลาง (ไม่เกิน 401-800 คน)		โรงเรียนขนาด ใหญ่ (800 คน ขึ้นไป)		F	P
	(n=53)		(n=9)		(n=53)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านอาคารสถานที่	4.06	0.57	4.27	0.20	4.24	0.53	1.65	0.20
2. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ ปลอดภัย	4.04	0.43	4.09	0.23	4.20	0.48	1.72	0.18
3. ด้านการให้บริการความ ปลอดภัย	4.16	0.46	4.30	0.14	4.32	0.14	1.81	0.17
4. ด้านหลักสูตรความ ปลอดภัย	4.05	0.60	4.19	0.37	4.24	0.56	1.47	0.23
5. ด้านมาตรการรักษาความ ปลอดภัยในสุขอนามัย นักเรียน	3.89	0.67	4.20	0.37	4.11	0.66	1.99	0.14
รวม	4.04	0.51	4.21	0.16	4.22	0.50	1.96	0.15

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ด้านการให้บริการความปลอดภัย ด้านหลักสูตรความปลอดภัย ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรูปแบบศาสนาของโรงเรียน

การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร	รูปแบบศาสนาของโรงเรียน				t	sig
	ศาสนาพุทธ		ศาสนาอิสลาม			
	(n=83)		(n=32)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านอาคารสถานที่	4.23	0.49	3.98	0.62	2.23	0.03*
2. ด้านการจัดสิ่งแวดลอมให้ปลอดภัย	4.16	0.43	4.02	0.48	1.50	0.14
3. ด้านการให้บริการความปลอดภัย	4.30	0.41	4.09	0.51	2.25	0.03*
4. ด้านหลักสูตรความปลอดภัย	4.21	0.54	3.99	0.64	1.86	0.07
5. ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียน	4.12	0.61	3.76	0.71	2.68	0.01**
รวม	4.20	0.45	3.97	0.55	2.32	0.02*

*p≤ .05 **p≤ .01

จากตารางที่ 2 แสดงว่า การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรูปแบบศาสนาของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดสิ่งแวดลอมให้ปลอดภัยและด้านหลักสูตรความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านการให้บริการความปลอดภัยและด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์คำถามปลายเปิดการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร

การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนควรมีแนวทางการจัดการที่ดี มีการสร้างองค์ความรู้แก่ครูและนักเรียน ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ครูเวรควรมีการสอดส่องดูแลนักเรียนในช่วงหลังเลิกเรียน ตามมุมอับต่าง ๆ ของโรงเรียน มีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจเพื่อมาดูแลโรงเรียนเป็นระยะ ๆ ควรมีก้องวงจรปิดทั้งในโรงเรียนและบริเวณโดยรอบรวมถึงประตูด้านที่เชื่อมกับถนนใหญ่ควรมีป้ายสัญญาณเตือนชะลอความเร็วที่ชัดเจนมีการติดตั้งไฟสัญญาณสำหรับเดินข้ามทางม้าลาย และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจหรืออาสาสมัครช่วยเหลือในขณะที่นักเรียน ผู้ปกครองข้ามถนน ควรมีแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น การปรับพื้นที่ต่างระดับในโรงเรียน และทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ในส่วนของท่อระบายน้ำที่ไม่มีฝาปิดหรือตะแกรงเหล็กกันเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ มีการซักซ้อมความปลอดภัยซ้อมอพยพหนีไฟอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ผลการสัมภาษณ์แนวทางการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร 1) ด้านอาคารสถานที่ การใช้อาคารสถานที่ซึ่งสาเหตุมาจากนักเรียนบางส่วนขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการใช้พื้นที่ส่วนรวม ทำให้เกิดการชำรุดอยู่บ่อยครั้ง 2) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย เนื่องจากชุมชนในเขตหนองจอกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้นเมื่อมีการเผาต่อซังข้าวจะส่งผลกระทบต่อด้านมลพิษทางอากาศที่ลอยมารบกวนนักเรียนส่งผลให้นักเรียนขาดสมาธิในการเรียนเป็นอันตรายต่อสุขภาพและอีกปัญหาหนึ่งที่พบ คือ ขยะที่มีผู้ทิ้งเป็นจำนวนมากจนล้นถัง 3) ด้านการให้บริการความปลอดภัย โรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้กับถนนใหญ่ซึ่งมีรถสัญจรไปมาค่อนข้างมากและนักเรียนเดินทางมาโรงเรียนกับผู้ปกครองด้วยรถยนต์และรถจักรยานยนต์แต่ไม่นิยมสวมหมวกนิรภัยจึงเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ 4) ด้านหลักสูตรความปลอดภัย ปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เด็ก ๆ ยุคใหม่มีความประสงค์จะเรียนรู้ด้วยระบบไอทีหรือเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก แต่ด้วยผู้ปกครองนักเรียนและสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวและบริบทของชุมชนที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ส่งผลให้ความพร้อมในด้านเครื่องมือสื่อสาร/โทรศัพท์มือถือของนักเรียนยังไม่พร้อมต่อการใช้งาน 5) ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียน โรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียนให้ปลอดภัย จึงได้จัดทำแนวทางการป้องกันควบคุมโรคติดต่อในโรงเรียน สำหรับครูที่แลนักเรียน เพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจตลอดจนทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการวิจัย

1) การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า (1) ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีการปลูกฝังให้ทุกคนในโรงเรียนรวมทั้งตัวนักเรียนควรมีส่วนร่วมและมีบทบาทไปตามหน้าที่และจิตสำนึกของตนเองในการดูแลอาคารสถานที่ร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสกุณา บุญธรรม (2551) กล่าวสรุปว่าบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการบริหารงานอาคารสถานที่ที่จะเริ่มตั้งแต่การวางแผน ดำเนินการตามแผน ประเมินผล และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานอาคารสถานที่ (2) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนดำเนินการประชุมข้าราชการครูและบุคลากรเพื่อสรุปปัญหาดังกล่าวเพื่อรวบรวมข้อมูลดำเนินการเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการขอคำปรึกษาและร่วมประสานขอความร่วมมือกับเกษตรกรในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ และหาแนวทางแก้ไขควบคุมไปกับการแยกขยะสอดคล้องกับงานวิจัยของ วพิรภาว์ ทองคำ (2559) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนสังกัดเทศบาลตำบลบางนมโค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาดเป็นระเบียบปลอดภัย (3) ด้านการให้บริการความปลอดภัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีการดำเนินกิจกรรมการอบรมลดอุบัติเหตุ อุบัติภัย ขับขี่ปลอดภัย เสริมวินัยจราจรโดยมีวิทยากรจากภายนอกเข้ามาให้ความรู้

ในเรื่องของการใช้รถใช้ถนน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนวงศ์ รัตนวราห (2554) ได้ศึกษาการศึกษาจัดการความปลอดภัยบริเวณโรงเรียนภายในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากผลการวิจัยพบว่า การจัดการฝึกอบรมวินัยจราจร ทำให้นักเรียนที่เข้ารับการอบรมมีความตระหนักถึงอันตรายในการขับขี่ (4) ด้านหลักสูตรความปลอดภัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีการดำเนินการจัดทำหลักสูตรด้านความปลอดภัยรอบด้านและเรียนรู้เพิ่มเติมผ่าน smart tv รวมถึงจัดทำหลักสูตรที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนด้วย ทั้งนี้โดยโรงเรียนได้นำมาตรการความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเข้ามาปรับกับคู่มือสถานศึกษาปลอดภัยของโรงเรียน สอดคล้องกับวิจัยของกฤษฎา ศรีสุชาติ (2559): ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้และคู่มือโรงเรียนปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการสร้างหลักสูตรความปลอดภัย (5) ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียนให้ปลอดภัย ได้จัดทำแนวทางการป้องกันควบคุมโรคติดต่อในโรงเรียน สำหรับครูที่แลนักเรียน เพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจตลอดจนทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยพัชรา ก้อยชูสกุล และคณะ (2559) ที่ได้ศึกษาการสร้างเสริมสุขภาพเด็กในโรงเรียนประถมศึกษาว่า การตรวจสุขภาพของนักเรียน ทำให้พบปัจจัยความเสี่ยงการเกิดโรค และสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ เช่น ปัญหาด้านสายตา ปัญหาภาวะทางโภชนาการ โรคซึมเศร้า

2) ผลการเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียนและรูปแบบศาสนาของโรงเรียน คือ (1) การเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามขนาดของโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูให้ความสำคัญกับการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน โดยครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีโอกาสในการบริหารจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนของตนเองได้ใกล้เคียงกัน เพราะโรงเรียนมีแนวทางการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนที่มีรูปแบบเหมือนกัน มีการส่งเสริมพัฒนาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียนตนเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับวิจัยของ นนุช นิตติการ (2554) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบริบทของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากว่างานวิจัยเล่มนี้ศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 42-43 ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของนนุช นิตติการ ที่ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งเขตหนองจอก ซึ่งบริบทโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ใกล้ตัวเขตหนองจอก ซึ่งเป็นตัวเมืองจึงทำให้ผลที่ได้โดยภาพรวมรายด้านแตกต่างกัน (2) การเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามรูปแบบศาสนาของโรงเรียน

โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนที่มีรูปแบบศาสนาของโรงเรียนที่เป็นชาวมุสลิมส่วนใหญ่เข้าไปประกอบพิธีกรรมที่มัสยิดโดยเข้า-ออกผ่านทางโรงเรียนซึ่งเป็นประตูเดียวกันกับทางที่จะเข้าไปประกอบพิธีกรรม ตลอด 24 ชั่วโมงทำให้การควบคุมดูแลเป็นไปได้ยาก ซึ่งต่างจากโรงเรียนรูปแบบศาสนาพุทธที่มีการกำหนดเวลาเข้าออกโรงเรียน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนผู้อำนวยการสถานศึกษาและข้าราชการครูรวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนพัฒนาทางวิชาชีพครูแต่ละคนต้องมีโอกาสในการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อการสนับสนุนการประกอบวิชาชีพของตนและการทำให้บรรลุเป้าหมายของวิชาชีพ และครูในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนต้องทำความเข้าใจ และเรียนรู้ที่จะวางแผนพร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดย มีกรอบแนวทางการจัดการความปลอดภัย 5 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย 3) ด้านการให้บริการความปลอดภัย 4) ด้านหลักสูตรความปลอดภัย 5) ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียน โดยมีการการศึกษาอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับสภาพที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาและแสวงหาแนวทางแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุป

1) การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ (1) ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีการปลูกฝังให้ทุกคนในโรงเรียนรวมทั้งตัวนักเรียนควรมีส่วนร่วมและมีบทบาทไปตามหน้าที่และจิตสำนึกของตนเองในการดูแลอาคารสถานที่ร่วมกัน (2) ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนดำเนินการประชุมข้าราชการครูและบุคลากรเพื่อสรุปปัญหาดังกล่าวเพื่อรวบรวมข้อมูลดำเนินการเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการขอคำปรึกษาและร่วมประสานขอความร่วมมือกับเกษตรกรในการแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ และหาแนวทางแก้ไขควบคู่ไปกับการแยกขยะ (3) ด้านการให้บริการความปลอดภัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีการดำเนินกิจกรรมการอบรมลดอุบัติเหตุ อุบัติภัย ขับขี่ปลอดภัย เสริมวินัยจราจรโดยมีวิทยากรจากภายนอกเข้ามาให้ความรู้ในเรื่องของการใช้รถใช้ถนน การแจกหมวกนิรภัยสำหรับนักเรียนที่เดินทางมาโรงเรียนด้วยรถจักรยานยนต์ตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (4) ด้านหลักสูตรความปลอดภัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้มีการดำเนินการจัดทำหลักสูตรด้านความปลอดภัยรอบด้านและเรียนรู้เพิ่มเติมผ่าน smart tv รวมถึงจัดทำหลักสูตรที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนด้วย ทั้งนี้โดยโรงเรียนได้นำมาตรการความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเข้ามาปรับกับคู่มือสถานศึกษาปลอดภัยของโรงเรียน (5) ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียนให้ปลอดภัย ได้จัดทำแนวทางการป้องกันควบคุมโรคติดต่อในโรงเรียน สำหรับครูที่แลนักเรียน เพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจตลอดจนทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน ควรมีการกำหนดแนวปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อเสนอแนะและข้อควรระวังในการใช้ครุภัณฑ์รวมถึงห้องปฏิบัติการต่าง ๆ มีการส่งเสริมในด้านของแนวทางปฏิบัติ มีป้ายเตือนสำหรับการใช้ครุภัณฑ์ พร้อมทั้งมีการให้คำแนะนำและข้อความระวังในการใช้ครุภัณฑ์จากผู้ที่เชี่ยวชาญ บริเวณรอบ ๆ โรงเรียนควรมีการแบ่งโซนทำความสะอาด โดยแบ่งตามสายชั้นซึ่งมีครูประจำชั้นกำกับดูแล ทั้งนี้ควรได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ทำความสะอาดจากทางโรงเรียนอย่างต่อเนื่องสำหรับแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนควรมีกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามวงจร PDCA รวมถึงมีการวางแผนจัดทำคู่มือ สื่อสิ่งพิมพ์ มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์พร้อมทั้งแจกแผ่นพับให้กับนักเรียนและผู้ปกครองที่มาส่งบุตรหลานรวมถึงเผยแพร่ผ่านทุกช่องทางออนไลน์ ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการกระจายข่าวสารความปลอดภัยและ มีกระบวนการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนอย่างเป็นระบบโดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อที่จะเดินหน้ารื้อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยและดีต่อสุขภาพของตัวนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู ในการทำวิจัยครั้งต่อไปอาจมีการเพิ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหรือผู้ปกครอง ในการศึกษาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษากลยุทธ์ในการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา ศรีสุชาติ. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้และคู่มือโรงเรียนปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เชชม มหิงสาเดช. (2562). การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- ช่อจิต หรั่งศิริ. (2560). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในนักเรียนสายวิชาชีพ โรงเรียนจิตรลดา (สายวิชาชีพ). *วารสารพยาบาลสาธารณสุข*, 31(2), 61-72.
- ไทยพีบีเอส. (2565). วิเคราะห์ปมหลังเหตุกราดยิงหนองบัวลำภู. สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2565, จาก <https://www.thaipbs.or.th/news/content/320222>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พัชรา ก้อยชูสกุล และคณะ. (2559). *การสร้างเสริมสุขภาพเด็กนักเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย* (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วพิรภาวี ทองคำ. (2559). *การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนสังกัดเทศบาลตำบลบางนมโค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- วิวัฒน์วงศ์ รัตนวรราช และ ไกรสิทธิ์ ทิพย์วงศ์. (2554) *การศึกษาการจัดการความปลอดภัย บริเวณโรงเรียนภายในจังหวัดนครราชสีมา* (รายงานวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สกุณา บุญธรรม. (2551) *สภาพและปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1* (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุชีรา ใจหวัง. (2561). *การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1*. *วารสารบริหารการศึกษา มศว.*, 15(28), 50-61.
- Turki, A. (2014). Determining the causal relationships among balanced scorecard perspectives on school safety performance: Case of Saudi Arabia. *Accident Analysis & Prevention*, 68, 57-74.
- Cronbach, L.J.(1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Flaherty, L.T. (2015). Safety Assessment in Schools: Beyond Risk: The Role of Child Psychiatrists and Other Mental Health Professionals. *Child Adolescent Psychiatric Clinics of North America*, 24 (2), 277-289.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970) Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.